

วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้มุ่งที่จะศึกษาประโยชน์ของการมีภิกษุณีในสังคมไทย โดยได้ศึกษาวิเคราะห์บทบาทและประโยชน์ของการมีภิกษุณีในสังคมสมัยพุทธกาลที่ผ่านมาเป็นต้นแบบ ผลจากการศึกษาพบว่า บทบาทที่ภิกษุณีได้แสดงในครั้งพุทธกาลนั้นก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมหาศาลต่อสังคมส่วนรวมมากมาย เช่น ช่วยแก้ไขปัญหาทางสังคม ปัญหาโรคภัยไข้เจ็บ ปัญหาความยากจน ปัญหาทางการศึกษา เป็นต้น ดังจะเห็นได้จากหลักฐานที่ปรากฏชัดในพระไตรปิฎก

แต่เมื่อกาลเวลาผ่านไป ภิกษุณีสงฆ์ได้ขาดสูญไปด้วยเหตุปัจจัยหลายประการ ก่อให้เกิดความอ่อนแอกับพระพุทธศาสนาและสังคมส่วนรวมอย่างมาก เพราะในยุคสมัยหนึ่งนั้น ภิกษุณีสงฆ์นับว่ามีบทบาทและกระทำประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับสังคมมากมายในการช่วยบรรเทาและแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้กับสังคมด้วยดีเสมอมา

ดังนั้น จึงเป็นความพยายามของผู้วิจัยที่จะชี้ให้เห็นว่า หากสังคมที่นับถือพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมไทยจะเรียกร้องให้มีภิกษุณีสงฆ์เกิดขึ้นในสังคมไทยแล้ว สังคมไทยจะได้รับประโยชน์อย่างไรบ้าง เช่นเดียวกับที่สังคมเคยได้รับในครั้งพุทธกาล และจากการศึกษาก็พบว่า หากมีภิกษุณีสงฆ์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพุทธบริษัททั้งสี่อย่างสมบูรณ์แล้ว สังคมไทยก็จะได้รับประโยชน์มากมายในหลายด้านด้วยกัน กล่าวคือ ช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว เช่น ปัญหาด้านการศึกษา ปัญหาความยากจน ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการเพิ่มของประชากร ปัญหายาเสพติด เป็นต้น และเมื่อปัญหาเหล่านี้ได้รับการแก้ไขด้วยความช่วยเหลือของภิกษุณีสงฆ์แล้ว ประโยชน์สุขก็จะพึงบังเกิดขึ้นแก่สังคมพุทธศาสนาและสังคมไทยโดยส่วนรวม

นอกจากนี้ จากการศึกษา ผู้วิจัยยังได้ค้นพบอีกว่า หากมีภิกษุณีสงฆ์เกิดขึ้นในสังคมไทยแล้วความไม่มั่นคงอาจเกิดขึ้นกับพระพุทธศาสนาได้เช่นเดียวกัน เพราะการอยู่ร่วมกันของภิกษุสงฆ์ที่เป็นบุรุษเพศและภิกษุณีสงฆ์ที่เป็นสตรีเพศอาจนำไปสู่ปัญหาอื่น ๆ ตามมาได้อีกด้วย เช่น ปัญหาการละเมิดทางเพศอันเป็นข้อห้ามของพระธรรมวินัย เมื่อศึกษาวิเคราะห์การมีภิกษุณีสงฆ์ในสังคมไทยแล้ว ก็จะพบว่า มีทั้งข้อเสียและความยุ่งยากประกอบอยู่ด้วย เพราะติดอยู่ที่วินัยของคณะสงฆ์ฝ่ายเถรวาท แต่ถึงกระนั้นกระแสเรียกร้องอยากให้มีภิกษุณีของบางกลุ่มคนในสังคมไทยก็มีเป็นช่วง ๆ บางครั้งดูเหมือนจะเป็นปัญหาในทางก่อให้เกิดความแตกร้างระหว่างชาวพุทธในสังคมไทย อย่างไรก็ตามการมีภิกษุณีสงฆ์ในสังคมไทยก็ยังมีหนทางออก หากทุกคนร่วมกันคิดเพื่อเห็นแก่ประโยชน์ที่สังคมไทยจะพึงได้รับสูงสุด

The main objective of this research was to study the usefulness of having the Bhikkhuni Sangha in Thai society. The study also aimed at analyzing the role and the benefits of having the Bhikkhuni Sangha at the time of the Buddha as the archetypes as well as analyzing the advantages of the Bhikkhuni Sangha from the historical perspective in order to realize the potential benefits of revival of the Bhikkhuni lineage in the Theravada tradition so as to estimate its relevance to present day society as is reflected in the canonical texts. The result of this study was the Bhikkhuni played an important role and brought many great benefits to society such as the educational, social-solving problems, reduction in venereal diseases, poverty eradication, increasing the literacy rate etc.

Unfortunately, as the time passed by the Bhikkhuni Sangha got lost in the course of history. Buddhism and society could no longer be enriched by the benefits. The researcher pointed out that if the Buddhist society, especially Thai society wished to revive Theravada Bhikkhuni lineage, then Thai society could once again benefit highly. The findings of the research showed that if Bhikkhuni Sangha was as one component of the Buddha's followers, then the Thai society could reap many benefits viz. solution of many social problems, reduction in venereal diseases, poverty eradication, increase of literacy rate and proper education among the common mass, etc. All these benefits once had a wholesome effect on society at large.

In addition, similar problems that were once solved at the Buddha's time by the presence of the Bhikkhuni Sangha could be solved in today's problem ridden society. The revival of the Bhikkhuni Sangha would be most useful in solving drug-related problems, prostitution and other economic issues. However, if we were to take another view and scrutinize the drawback of the Bhikkhuni Sangha, then we would be able to notice that one of the inevitable consequences of the Bhikkhuni Sangha was that it gave rise to infidelity in sexual relation between male and female monks. Since the co-existence of the Bhikkhu and the Bhikkhuni Sangha would demand that at some point in time both the Sanghas work at close proximity, it might lead to laxity in the male and female monks' sexual behavior, contaminating their holy and celibate lives. Hence the revival of the Bhikkhuni Sangha in Thai society would be difficult and controversial although there were several attempts to revive the ancient tradition from time to time. Based on the results of this study, we could not deny that reviving the Bhikkhuni Sangha would have some negative effects on society affecting common peoples' faith on the Sangha. In spite of this, the researcher believes that people from every quarters of life should work in unison to revive the Bhikkhuni lineage in Thai society if our society is to achieve the highest level of social welfare and benefits.